(ոլորտի կամ պետական մարմնի անվանումը)

# ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄ

# 2020-2022

# ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ ԵՎ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՅՏ

# 1. ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽՈՐԴՈՂ ՄԻՋՆԱԺԱՄԿԵՏ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետության ներդրումային քաղաքականությունը ՀՀ կառավարության տնտեսական քաղաքականության առանցքային ուղղություններից մեկն է, որն ուղղված է ներդրումային և գործարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորմանը, կարգավորող միջավայրի թափանցիկության բարձրացմանը, երկրի մրցակցային առավելությունների բացահայտմանը, Հայաստանում իրականացվող ներդրումների ծավալների մեծացմանը, շուկայական ենթակառուցվածքի զարգացմանը, և այդ բոլորի հիման վրա՝ տնտեսական զարգացման խնդրի ապահովմանը։

Նպատակ ունենալով ներդրումային քաղաքականության արդյունավետ իրականացման՝ Հայաստանի Հանրապետությունը հայտարարել և իրականացնում է «բաց դռների» քաղաքականություն։

	2016	2017	2018
ՕՈՒՆ¹/ՀՆԱ	2.6	2.0	2.1
աճը	-	-0.6	+0.1

Աղյուսակ 1. 2016-2018թթ. օփարերկրյա ուղղակի ներդրումներ/ՀՆԱ հարաբերակցություն (%)

Ներդրումային միջավայրի բարեփոխումների շրջանակում Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան (ՄՖԿ) 2014-2017 թվականներին իրականացրել է Հայաստանում ներդրումային միջավայրի բարեփոխումների ծրագիր։

2015 թվականի մարտի 18-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (ի դեմս՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության), Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի և Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի միջև ստորագրվել է խորհրդատվական համաձայնագիր։ Ծրագրի բյուջեն կազմել է՝ 1 500 000 ԱՄՆ դոլար, որից կառավարության ներդրումը՝ 150 000 ԱՄՆ դոլար։

Ծրագրի շրջանակում՝

- մշակվել է ներդրումային բարեփոխումների քարտեզը, իրականացվել է <<-ում օտարերկրյա ներդրողների շրջանում հետազոտություն՝ օտարերկրյա ներդրումների կատարման համար խոչընդոտները բացահայտելու նպատակով։
- Ներդրումային բարեփոխումների քարտեզի տրամաբանությամբ, հաշվի առնելով մշակվել և 2015թ. նաև հետազոտության արդյունքները, հոկտեմբերի 8-ին կառավարության կողմից հավանության F արժանացել 22 միջոցառումների քաղաքականության հայեցակարգր և ժամանակացույցը, իրականացման շրջանակում մշակվել է «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի նոր խմբագրությունը՝ ՄՖԿ խորհրդատուների աջակցությամբ (տեղական և միջազգային փորձագետներ)։
- Իրականացվել է ՀՀ-ից ձկնամթերքի և ջերմոցային գյուղատնտեսական արտադրանքի արտահանման շղթաների հետազոտությունները, ինչպես նաև պանրի արտադրության և արտահանման շղթայի հետազոտություն, որոնց ընթացքում կազմակերպվել են հարցազրույցներ մասնավոր ոլորտի և պետական հատվածի մասնակիցների, ինչպես նաև միջազգային դոնոր կազմակերպությունների հետ։

 $<sup>^{1}</sup>$  Վերլուծության համար հիմք են հանդիսացել << վճարային հաշվեկշռի ֆինանսական հաշվի «ուղղակի ներդրումներ» տողի տվյալները։

Ուսումնասիրվել է ոլորտները կարգավորող իրավական դաշտը, ինչպես նաև փուլ առ փուլ վերլուծվել է վերոնշյալ շղթաների յուրաքանչյուր օղակում ծագող խնդիրները և ներկայացվել են դրանց ինարավոր լուծումները։

- Օտարերկրյա ներդրողների համար մշակվել է արտոնությունների համառոտ ցանկ, որում ներառված են արտոնությունների բովանդակության, տրամադրման գործընթացի և ժամկետների, արտոնություն տրամադրող մարմնի վերաբերյալ և այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն։
- Իրականացվել են աշխատանքներ ուղղված ներդրումային քաղաքականություն մշակող գերատեսչությունների կարողությունների զարգացմանը, մասնավորապես՝ կազմակերպվել են մի շարք սեմինարներ։

Նախատեսված էր, որ ծրագիրը կունենա շարունակական բնույթ։

# 2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԹԻՐԱԽՆԵՐԸ ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Հայաստանում ներդրումային ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական նպատակներն են՝ ներդրումային միջավայրի բարելավում, օրենսդրական դաշտի կատարելագործում և Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության մեջ ներդրումների, այդ թվում՝ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների խթանում։

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ներդրումային ոլորտում առաջնորդվելու է ներդրումային գործունեության հետ կապված հարաբերությունների ազատականացման, օտարերկրյա ներդրողների նկատմամբ ազգային և առավել բարենպաստության ռեժիմների ամրագրման, ներդրումների պատշաճ պաշտպանության և միջազգային առաջադեմ պրակտիկայում ընդունված այլ սկզբունքներով։

Ներդրումային քաղաքականության կատարելագործմամբ կիրագործվեն հետևյալ նպատակները՝ ներդրողների համար առանցքային նշանակության ոլորտներ մուտք գործելու խոչընդոտների նվազում, ներդրողների պաշտպանվածության, երաշխիքների մակարդակի և օրենսդրական դաշտի կայունության բարձրացում, ավելի թափանցիկ, արդյունավետ և գործուն խթանների համակարգ, ինչի արդյունքում կարձանագրվի ներդրումների աճ։

Հետևաբար, ծրագրի իրականացումը Հայաստանում ներդրումային միջավայրի բարելավման միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին։

		Ծրագր	ւի վերջնա	կան արr	ֈյունքներ	ը	Կապը ՀՀ կառավարության			
Նպատակր	Ծրագրի դասիչը և	Չափորոշիչը	Ելակե	ետը²	Թիր	ախը	ծրագրով սահմանված			
	անվանումը		<del>მ</del> იცლ-	Ժամ-	- მიเ <u>ვ</u> ⴍ	Ժամ-	քաղաքականության			
			նիշը	կետը	-նիշը	կետը	թիրախների հետ			
Ներդրումների (օտարերկրյա) աճ	Խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում	Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների կշիռը <ՆԱ-ում	2.1%	2018 <sub>P</sub>	2.5%	2020р.	ՀՀ կառավարության՝ 8 փետրվարի 2019 թվականի N 65 – Ա ծրագրի «5.6. ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՃԸ՝ ՄՐՑՈՒՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆ ԱՃԻ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆ»			

շ 2019 թվականի համար ՕՈՒՆ/ՀՆԱ ցուցանիշը կանխատեսվում է 2.3%։

\_

# 3. ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ

Խորհրդատավական ծառայությունների տրամադրման ծրագիրը նախատեսվում է իրականացնել երկու ուղղություններով՝ Ներդրումային քաղաքականություն և խթանում և Արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում։

Գերակա ծախսային ուղղությունները	Հիմնավորում
ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի համար	
(ըստ գերակայությունների նվազման)	
ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի համար	Ներդրումային միջավայրի բարելավման, այդ թվում՝ ներդրումային քաղաքականության բարեփոխման գործընթացը սկսվել է ՄՖԿ հետ համատեղ հրականացված 2015-2017թթ. ծրագրի շրջանակում, որը ենթադրել է աշխատանքների շարունակականություն։ Ուստի, այս առնչությամբ դեռևս անհրաժեշտություն կա նպատակաուղղված և հետևողական աշխատանք հրականացնելու՝ ներդրումների իրավական կարգավորման շրջանակի բարելավման և արդիականացման, թիրախավորված ոլորտներում օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ուսումնասիրության, ներդրումային միջավայրի խոչընդոտների բացահայտման և դրանց լուծման համար առաջարկությունների մշակման, ներդրումային կարողությունների աշակման և գործողների կատարելագործման, տնտեսական դիվանագիտության կարողությունների բարձրացման, Doing Business բարեփոխումների հուշագրի և զեկույցում ընդգրկված առաջնահերթ ոլորտների գործողությունների ծրագրի մշակման և իրականացման միջոցով, ինչը վերջին հաշվով հանգեցնելու է երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին։ Նախատեսվում է նաև ընտրել արտահանման պոտենցիալ ունեցող մի քանի արտադրանքներ և իրականացել վերջիններիս վերլուծություն՝ բացահայտելու այդ արտադրանքների արտադրության և արտահանման հնարավորությունները։ Այսինքն՝ աշխատանք է տարվելու մի շարք արտադրանքների արտահանան ուղղությամբ՝ այդ ոլորտում օտարերկրյա ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) ներգրավման նպատանով։
	ոլորտում օտարերկրյա ներդրումների (մասնավորապես՝
	ՀՀ կառավարության՝ 8 փետրվարի 2019 թվականի N
	65–Ա ծրագրի 5.5 և 5.6 կետեր
	ՀՀ կառավարության՝ 6 սեպտեմբերի 2018 թվականի N
	1030-L 2018-2022թթ. գործունեության միջոցառումների
	ծրագիր, 229 և 230 կետեր

#### 4. ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼԻՔ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

# 4.1 Պարտադիր և հայեցողական ծախսեր

Խորհրդատավական ծառայությունների տրամադրման ծրագրով նախատեսված միջոցառումները նախատեսվել են ինքնուրույնաբար, դասվում են հայեցողական ծախսերին, չեն կրում շարունակական բնույթ և նպատակ ունեն բարելավել ոլորտային՝ ներդրումային քաղաքականությունը։

Դասիչը Ծրագիր	Միջոցա ռում	Միջոցառման անվանումը	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունն երի շրջանակը	Պարտադիր պարտավորության շրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների շրջանակները	Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունը սահմանող օրենսդրական հիմքերը
Պարտադ	որ ծախսև	<del>շ</del> րին դասվող մ	իջոցառումներ, այդ թվ	ทเป`	
-	-	-	-	<del>-</del>	-
Հայեցողա	կան ծախ	սսերին դասվո <mark>ւ</mark>	լ միջոցառումներ, այդ <u>լ</u>	อปุทเป'	
Շարուն	ակական	ւ բնույթի հայեց	ողական ծախսերին դս	սսվող միջոցառումներ, այդ թ	ปุทเบ์՝
-	-	-	-	-	-
Շարուն	ակական	ւ <mark>բնու</mark> յթի հայեց	ողական ծախսերին չդ	ասվող միջոցառումներ, այդ լ	อปุทเน์՝
Խորհրդա- տվական ծառայու- թյունների տրամա- դրում		Ներդրումայի ն քաղաքական ության բարելավում և արտահանմա ն համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում	Հայեցողական պարտավորություններն ինքնուրույնաբար նախաձեռնվել են		2019 թվականի փետրվարի 14-ին ՀՀ կառավարության՝ ի դեմս ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության և ՄՖԿ միջև ստորագրվել է համագործակցության համաձայնագիր։ Նախատեսվում է նաև ստորագրել միջազգային պայմանագիր՝ սույն հայտով ներկայացված ծրագրի իրականացման նպատակով։

# 4.2 Գոյություն ունեցող ծախսային պարտավորություններ

Ոլորտում այլ ծախսային ծրագրեր ներկայումս չեն իրականացվում։

# 4.3 Նոր նախաձեռնություններ

Պահանջվող տեղեկատվությունը ներկայացված է ՀՀ 2020-2022 թվականներիպետական ՄԺԾԾ ևՀՀ 2020 թվականի պետական նյուջեի նախագծերի մշակման շրջանակներում պետական մարմինների բյուջետային հայտերի կազմման և դրանք ՀՀ ՖՆ ներակայցամն մեթոդական ցուցումների 2, 3, 4, 5, 6 հավելվածներով, ինչպես նաև այդ ցուցումների բաղկացուցիչ մասն հանդիսացող Բյուջետային ծրագրերի ծախսակազմման ընդհանուր ուղեցույցների 3, 4 և 7 հավելվածներով (կցվում են)։

#### 5. ՈՉ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ՍՊԱՍՎՈՂ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

Ոլորտի (համակարգի) պետական հատվածից եկամուտներ (բացառությամբ պետական բլուջեից ստացվող եկամուտների) չկան

# 6. ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԸ/ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Ծրագրով նախատեսված բարեփոխումների իրականացումն իր դրական ազդեցությունը կունենա Հայաստանի ներդրումային միջավայրի վրա՝ այն դարձնելով առավել գրավիչ, տեղական և օտարերկրյա տնտեսավարողների համար ապահովելով կանխատեսելի գործարար և ներդրումային միջավայր։ Տարածքային (ըստ մարզերի) ներկաայցում հնարավոր չէ։

# 7. ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ՝ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐՈՎ ՍՏԱՑՎՈՂ ՎԱՐԿԵՐԻ և ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐԻ ՀԱՇՎԻՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԵԼԻՔ ԾՐԱԳՐԵՐ Չկան

# 8. ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Մաս 3-ի հավելված 10-ի 2-րդ աղյուսակ և հավելված 11-ը չեն լրացվել, քանի որ ծրագիրը 2019 թվականի չի իրականացվել, հետևաբար չկա համեմատության բազա, և արտաքին աղբյուրներից բյուջետային խողովակներով ստացվող նպատակային վարկեր և դրամաշնորհներ չկան (կցվում է Մաս 3-ի հավելված 10-ի 1-ին աղյուսակ)։

### 9. ՀԱՅՏԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՌԻՍԿԵՐԸ

ՄԺԾԾ հայտի հետ կապված ռիսկեր չկան, հետևաբար համապատասխան աղյուսակը չի լրացվում։

# Հավելված N 2. Նոր նախաձեռնությունների ներկայացման ձևաչափ

1.1 Պետական մարմնի անվանումը՝ <<> ՏՉՆՆ  1.2 Նոր նախածեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝ Չկան  2. Ծրագիրը  2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Նորոիդոատվական ծառայությունների տրամադրում  2.2 Ծրագրի դասիչը՝ - 2.3 X Նոր ծրագիր (իիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտաբերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։  3. Միջոցառումս  3.1 Միջոցառումսա անվանումը՝ - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառուման (պետության միջամտության) տեսակը՝ - Ապրանք և ծառայություն	1. Պետական մարմինը							
1.2 Նոր նախաձեռնությանն առնչվող այլ պետական մարմինների անվանումները՝ Չկան 2. Ծրագիր 2.1 Ծրագրի անվանումը՝ խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում 2.2 Ծրագրի դասիչը՝ - 2.3 X Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդդումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ 3. Միջոցառումա 3.1 Միջոցառումա - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում 3.2 Միջոցառուման անվանումը՝ - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջազայրի ձևավորում 3.3 Միջոցառուման (պետության միջամտության) տեսակը՝ - Ապրանք և ծառայություն X Այլ (համաֆինանսավորում) 3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդդումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ - Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ 3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝ - Պարտադիր ծախսային պարտավորություն - Վոյություն անանանության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝ - Պարտադիր հայնցողական արտավորություն արտադիր կամ հայնցողական կարտավորությունը արտադիր կամ հայնցողական հայնցողական հայնցողական կրավասությունների իրավասությունների իրավասությունների իրավասությունների իրավասությունների իրավասությունների իրավարությունների որդեսիների որդեսիների հիմքերը անանանում օրենադրական հիմքերը անանանությունների իրավասությունների իրավարություն հիմքերը ուսենանությունների հիմքերը հիմքերը հիմքերը ուսենանությունների հիմքերը հիմքերը հիմքերը հայությունների իրանանությունների հիմքերի հիմքերը հայուների հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքեր հիմքեր հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքերի հիմքեր								
2. Ծրագիրը 2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Նորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում 2.2 Ծրագրի դասիչը՝ - 2.3 X Նոր ծրագիր (իիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարումների նասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարումների արաջականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում 3.1 Միջոցաոման անվանումը՝ - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջոցաոման (պետության միջամտության) տեսակը՝ - Ակլ (համաֆինանսավորում) 3.4 X Նոր միջոցաումն (իմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ - Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ 3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմբում դրված պարտավորության բնույթը՝ - Պարտադիր ծախսային պարտավորություն - X Հայեցողական ծախսային պարտավորություն - X Հայեցողական ծախսային պարտավորություն - Հարումակական - Պարտադիր կամ հայեցողական - Վարտադիր կամ հայեցողական - Արտադիր կամ հայեցողական - Արտադիր կամ հայեցողական - Արտադիր արտավորությունը - արտավորությունների շրջանակը - Պարտադիր կամ - հայեցողական - Արտադիր արտավորությունը - արտավորությունների - օրենսդրական - հիմբերը		บานการคราบสายการการการการการการการการการการการการการก	ները՝					
2. Ծրագիրը 2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Խորիդոատվական ծառայությունների տրամադրում 2.2 Ծրագրի դասիչը՝ - 2.3 X Նոր ծրագիր (իիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ 3. Միջոցառումը 3.1 Միջոցառումը 3.1 Միջոցառումը 3.2 Միջոցառումն անվանումը՝ - ՝ ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ծևավորում 3.2 Միջոցառումա միջավարի ձևավորում 3.4 X Նոր միջոցառումն (իիմնավորումներ) և Երաբատրություն		սարսրսսսրը ասվասուս	սսիը					
2.1 Ծրագրի անվանումը՝ Խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում 2.2 Ծրագրի դասիչը՝ - 2.3 X Նոր ծրագիր (ինմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։  3. Միջոցառումը 3.1 Միջոցառումը - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում 3.2 Միջոցառոման անվանումը՝ - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում 3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորում) 3.5 Միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ - Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ 3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝ - Պարտադիր ծախսային պարտավորություն, այդ թվում X <այեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում - Շարունակական - Պարտադիր կամ հայեցողական - պարտավորության - Հրջանակներում - գործադիր մարմնի - հայեցողական հայեցողական - կարտավորության - արտադիր կամ հայեցողական - կարտավորությունը - արտաադիր կամ հայեցողական - կարտավորության - օրեսությունների - թինսությունըսն - օրեսությունըստիների - հիմքերը								
2.2 Ծրագրի դասիչը՝								
2.3 X Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարդում է առաջնահերթություն:  3. Միջոցառումը 3.1 Միջոցառման անվանումը՝ - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում 3.2 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝ - Ապրանք և ծառայություն	Խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում							
Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։  3. Միջոցառման անվանումը՝	2.2 Ծրագրի դասիչը՝ -							
Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։  3. Միջոցառման անվանումը՝	2.3 X Նոր ծրագիր (հիմնավորումներ և բացատրութ	յուններ)՝						
Խամարվում է առաջնահերթություն։  3. Միջոցառումը  3.1 Միջոցառման անվանումը՝  - ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառման դասիչը՝  - 3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝  □ Ապրանք և ծառայություն □ Տրանսֆերտ  X Այլ (համաֆինանսավորում)  3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։  □ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝  3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝  □ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն  X <այեցողական ծախսային պարտավորություն  X ∩չ շարունակական  Պարտադիր կամ հայեցողական  գործադիր մարմնի  հայեցողական  կարտավորությունը  սահմանող  օրենսդրական  հիմքերը			մեծապես կնպաստի					
3. Միջոցառման անվանումը՝ - ՝ ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառման դասիչը՝ -  3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝		յա) աճին, ինչը ՀՀ կառ	ավարության կողմից					
3.1 Միջոցաոման անվանումը՝ - ՝ Ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառման դասիչը՝ -  3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝								
- Ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառման դասիչը՝  3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝	_							
միջավայրի ձևավորում  3.2 Միջոցառման դասիչը՝		ում և աոտահանման հա	մաո բարենաաստ					
- 3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝  Ապրանք և ծառայություն			and Lantanadana					
- 3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսակը՝  Ապրանք և ծառայություն								
□ Ապրանք և ծառայություն □ Տրանսֆերտ X Այլ (համաֆինանսավորում)  3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ □ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝  3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝ □ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն	3.2 Սիջոցառման դասիչը՝							
□ Ապրանք և ծառայություն □ Տրանսֆերտ X Այլ (համաֆինանսավորում)  3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը << ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։ □ Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝  3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝ □ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն	լ -   3.3 Միջոցառման (պետության միջամտության) տեսս	սկր՝						
X Այլ (համաֆինանսավորում)  3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։								
3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատրություններ)՝ Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։								
Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։	၇ ( သျှ (ဂါထပ်ထရာဂြယ်ထပ်ထရဂြက်လ)							
Ծրագրի իրականացումը ՀՀ ներդրումային միջավայրի բարելավելու միջոցով մեծապես կնպաստի երկրում ներդրումների աճին, ինչը ՀՀ կառավարության կողմից համարվում է առաջնահերթություն։	3.4 X Նոր միջոցառում (հիմնավորումներ և բացատ	րություններ)՝						
			մեծապես կնպաստի					
3.5 Նոր նախաձեռնության ծախսերի հիմքում դրված պարտավորության բնույթը՝	երկրում ներդրումների աճին, ինչը << կառավարությ	ան կողմից համարվում	է առաջնահերթություն։					
□ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ □ Շարունակական X Ոչ շարունակական  Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը Չրջանակներում գործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների իիմքերը	🗆 Գոյություն ունեցող միջոցառման ընդլայնում (	իիմնավորումներ և բաց	յատրություններ)՝					
□ Պարտադիր ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝ □ Շարունակական X Ոչ շարունակական  Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը  պարտավորությունների շրջանակը  գործադիր մարմնի հայեցողական դործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների հիմքերը			,					
X Հայեցողական ծախսային պարտավորություն, այդ թվում՝		պարտավորության բնո	ույթը՝					
□ Շարունակական X Ոչ շարունակական  Պարտադիր կամ հայեցողական պարտավորությունների շրջանակը սահմանող հայեցողական դործադիր մարմնի հայեցողական իրավասությունների հիմքերը								
Պարտադիր կամ հայեցողական Պարտադիր Պարտադիր կամ պարտավորությունների շրջանակը պարտավորության հայեցողական շրջանակներում պարտավորությունը գործադիր մարմնի սահմանող հայեցողական օրենսդրական իրավասությունների հիմքերը	X Հայեցողական ծախսային պարտավորություն	, այդ թվում՝						
պարտավորությունների շրջանակը պարտավորության հայեցողական շրջանակներում պարտավորությունը գործադիր մարմնի սահմանող հայեցողական օրենսդրական իրավասությունների հիմքերը		] Շարունակական	X Ոչ շարունակական					
պարտավորությունների շրջանակը պարտավորության հայեցողական շրջանակներում պարտավորությունը գործադիր մարմնի սահմանող հայեցողական օրենսդրական իրավասությունների հիմքերը	Պարտառիր կամ հայեզորական	Պարտարիը կամ հայեզորական Պարտարիը Պարտարիը համ						
գործադիր մարմնի սահմանող հայեցողական օրենսդրական իրավասությունների հիմքերը								
իայեցողական օրենսդրական իրավասությունների հիմքերը	շրջանակներում պարտավորությունը							
իրավասությունների հիմքերը								
		շրջանակները	: 1: at a 1: []					

#### Միջոցառում 1.

✓ Անվանումը՝ ներդրումային քաղաքականության բարելավում արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում √ Նկարագիրը՝ ներդրումների իրավական կարգավորման շրջանակի բարելավում, ዐበՒՆ թիրախավորված ոլորտներում ուսումնասիրություն, ներդրումային միջավայրի խոչընդոտների բացահայտում, ներդրումային մշակում, տնտեսական խթանների դիվանագիտության կարողությունների Doing բարձրացում, **Business** զեկույցում ոլորտների գործողությունների րնդգրկված ծրագրի մշակում, արտահանման պոտենցիալ ունեցող րնտրված արտադրանքների

տեղացի ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք

2019 թվականի փետրվարի 14-ին ۷۷ կառավարության՝ ի դեմս 44 տնտեսական զարգացման u ներդրումների նախարարության և ՄՖԿ միջև ստորագրվել համագործակցությ համաձայնագիր։ Նախատեսվում նաև ստորագրել միջազգային պայմանագիր՝ սույն հայտով ներկայացված ծրագրի իրականացման

նպատակով։

#### 4. Նպատակը

վերլուծություն

✓ Շահառուների շրջանակը՝

Խորհրդատվական ծառայություններ տրամադրելու ծրագրի իրականացման արդյունքում նախատեսվում է ավելացնել <<-ում ներդրումների (մասնավորապես՝ օտարերկրյա) ծավայները, ինչն իրականազվելու է ներդրումային և գործարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորման, իրավական դաշտի կատարելագործման, ዕበՒՆ թիրախային կարգավորող ոլրոտների ուսումնասիրության, ոլորտում խոչընդոտների բացահայտման միւոցով, ինչը համահունչ է Հայաստանի Հանրապետության 2014-2025թթ. հեռանկարային զարգազման ռազմավարական ծրագրի գերակալություններին, ՀՀ կառավարության՝ 8 փետրվարի 2019 թվականի N 65–Ա ծրագրի 5.6. կետին, ՀՀ կառավարության՝ 6 սեպտեմբերի 2018 թվականի N 1030 - L 2018-2022թթ. գործունեության միջոցառումների ծրագրի 230 կետին և ՀՀ կառավարության 2015 թ. հոկտեմբերի 8-ի նիստի N 45 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած ՀՀ ներդրումային քաղաքականության հայեցակարգին։

օտարերկրյա

#### 5. Նկարագրությունը

Ծրագրի շրջանակում նախատեսվում է իրականացնել գործողություններ, որոնք, նպատակ ունենալով նպաստել Ներդրումային քաղաքականության բարելավմանն ու արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորմանը, իրենց մեջ ներառում են մի շարք ուղղություններ, մասնավորապես՝ ուղղված իրականացվելու են՝ ներդրումներին առնչվող իրավական ակտերի մշակում, Կառավարության մոնիտորինգի և գնահատման կարողությունների զարգացում, օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների բարեփոխումների արդյունքների հաղորդակցում և տարածում, օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ուսումնասիրություն թիրախավորված ոլորտներում, համապատասխան գերատեսչությունների հետ ոլորտներում/ ենթաոլորտներում ներդրումային պիլոտային միջավայրի խոչընդոտների բացահայտում և դրանց լուծման համար առաջարկությունների մշակում, ներդրումային խթանների կատարելագործում, տնտեսական դիվանագիտության դասրնթացների մշակում և իրականացում, Doing Business բարեփոխումների հուշագրի և զեկույցում ընդգրկված առաջնահերթ ոլորտների գործողությունների ծրագրի մշակում և իրականացման աջակցություն, խորհրդատվություն Doing աշխատանքային խմբին։ Նախատեսվում է նաև ընտրել արտահանման պոտենցիալ ունեցող մի քանի արտադրանքներ և իրականացվել վերջիններիս վերլուծություն՝ բացահայտելու այդ արտադրանքների արտադրության (ներդրումներ ներգրավել այդ ուղղությամբ) և արտահանման ինարավորությունները։

#### 6. Սպասվող օգուտները

Ծրագրի իրականացման արդյունքում ունենալու ենք բարելավված ներդրումային միջավայր, ինչի կապակցությամբ նախատեսվում է ավելացնել օտարերկրյա ուղղակի ներդրումներ/ՀՆԱ հարաբերակցությունը 0.4 տոկոսային կետով (2018թ. ՕՈՒՆ/ՀՆԱ միջին ցուցանիշը կազմել է 2.1%, ինչը 2020 թվականին նախատեսվում է հասցնել 2.5%-ի, 2019թ.ի համար կանխատեսվում է 2.3%)։

# 7. Նոր նախաձեռնությունը չֆինանսավորելու դեպքում ծագող խնդիրները Ծրագրի չիրականացում։

8.Արդյունքային չափորոշիչները	Չափի միավորը	2020թ.	2021թ.	2022թ	Միջոցառման ավարփի փարեթիվը
ՕՈՒՆ/ՀՆԱ	%	2.5	-	-	2020
9. Պահանջվող ռեսուրսները	ՀՀ դրամ	2020թ.	2021թ.	2022 <sub></sub>	Միջոցաոման ավարփի փարեթիվը
75 000 000	Х	X			2020
10. Ֆինանսավորմ ան աղբյուրը	ՀՀ դրամ	2020թ.	2021թ.	2022թ	Միջոցառման ավարփի փարեթիվը
Պետական բյուջե	X	X			2020

11. Արդյունքների այլ մակարդակներ արտահայտող այլընտրանքներ

Այլընտրանք # 2 (նվազագույն արդյունքների սցենար)

12. Նոր նախաձեռնության իրականացման այլ եղանակներ արտահայտող այլընտրանքներ Այլընտրանք # 3

13.Այլ անհրաժեշտ տեղեկատվություն և հիմնավորումներ

# Հավելված N 4. Բյուջետային ծրագրերի գծով ամփոփ ծախսերն ըստ բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածների

ס	Ծրագրային դասիչը Ծրագիր /Միջոցառում		2018թ փաստ. (հազ. դրամ)			2019թ սպասվող (հազ. դրամ)			η	2020թ բյուջե (հազ. դրամ				
			Ընդամենը	ասրվածի անվանումը և կոդը	<<ոդվածի անվանումը և կոդը>		Ընդամենը	տեղամակածի անվանումը և	<Հոդվածի անվանումը և		Ընդամենը	Ընթացիկ ծախսեր	Сирамдһң ծшһииեր	:
<δ/	ոագրի դասիչը>	Խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում									75 000	75 000		
	<Միջոցառման դասիչը>	ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում									75 000	75 000		

# Հավելված N 5. Բյուջետային ծրագրերի գծով ծախսերի բաշխումն ըստ բյուջետային ծախսերի գործառական դասակարգման տարրերի

	սգրային	Ծրագիր /Միջոցառում	Գործառա	կան դասա	կարգման	2018թ	2019р	2020р	
դասիչը			Բաժին	Խումբ	Դաս	փաստ. (հազ. դրամ)	սպասվող (հազ. դրամ)	բյուջե (հազ. դրամ)	
<Ծրա		Խորհրդափվական ծառայությունների	X	Х	Х				
դասի	<u>{D&gt;</u>	ւրրամադրում							
	ընթացիկ	ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար				-	-	75 000	
		բարենպաստ միջավայրի ձևավորում							

# Հավելված N 6. Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման աղբյուրները (ամփոփ) և առաջնահերթությունները

# Աղյուսակ 1. Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման աղբյուրները (ամփոփ)

(հազար դրամներով)

		2020թ.	2021թ.	2022թ.
1	Նոր նախաձեռնությունների գծով ընդհանուր ծախսերը	75 000	-	-
2	Նոր նախաձեռնությունների ֆինանսավորման այլ աղբյուրներ (տող 2.1 + տող 2.2.)	-	1	-
2.1	Այլ աղբյուրներից ակնկալվող ֆինանսավորում	-	-	-
2.2	Այլ ծրագրերից ակնկալվող ծախսային խնայողություններ	-	-	_
3	Նոր նախաձեռնությունների զուտ ազդեցությունը պետական բյուջեի վրա (ընդհանուր ծախս՝ հանած եկամտի այլընտրանքային աղբյուրներ և/կամ այլ ծրագրերից խնայողություններ) (տող 1 – տող 2)	75 000	-	-

# Աղյուսակ 2. Նոր նախաձեռնությունների միջև առաջնահերթությունները

Ծրագրւ Ծրագիր			յախաձեռնության (Ծրագրի/ ոջոցառման) անվանումը		2021թ (hազ. դրամ)	2022թ (hազ. դրամ)
Հայեցողաև	լան ծախսերին աւ	ռնչվող նոր նախաձեռն	ıություններ			
		Խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրում	ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում	75 000	-	-

#### ԾԱԽՍԵՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԸ

ԾԱԽՍԵՐԻ	Ծախսերի օբյեկտի	Ծախսերի օբյեկտի	<իմնավորումներ
0ԲՅԵԿՏԸ	տիպը	նկարագրությունը	
ներդրումային քաղաքականության բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում	Միջոցառում	Ծախսերի օբյեկտ են դիտարկվել ծրագրի իրականացման արդյունքին նպատակաուղղված միջոցառումները	Ծախսերի օբյեկտ են դիտարկվել ծրագրի միջոցառումները, քանզի վերջիններիս իրականացմամբ է պայմանավորված ծրագրով նախատեսված բոլոր

# ԾԱԽՍԵՐԻ ՕԲՅԵԿՏԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԾԱԽՍԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

Ծախսային տարրերի/ ռեսուրսնե րի տիպը	Ուղղակի Ֆիքսված ծախսեր	Դ ծախսեր Փոփոխուն ծախսեր		յի ծախսեր Ներսում Փոփոխուն ծախսեր		յի ծախսեր ոց դուրս Փոփոխուն ծախսեր	Ստանդ արտ ծախսեր	Բացատրություններ և մեկնաբանություննե ր
1 Ընթացիկ	2	3	4	5 X	6	7	8	9 Նախատեսվում է ծրագրի շրջանակում ըստ անհրաժեշտության և ըստ շահագրգիռների քանակի կազմակերպել տարբեր սեմինարներ, դասընթացներ, վերլուծություններ, միջազգային փորձագետների հետ հանդիպումներ, վերջիններիս կողմից խորհրդատվության տրամադրում։

# ԾԱԽՍԵՐԻ ՕԲՅԵԿՏԻՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԾԱԽՍԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

(Ստուգաթերթ)

1. Նշել, թե որ ֆիսկալ տարիներն են ընդգրկվում ծախսակազմման տվյալ վարժության մեջ՝
2020 թվական
2. Կազմակերպական կառուցվածքները և հաշվապահական հաշվառման առկա համակարգը թու՞յլ է տալիս արդյոք հավաքագրել ծախսակազմման նպատակներին և տվյալ ծախսերի օբյեկտին առնչվող բոլոր ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝
U30 □ 02 X

եթե ոչ, ապա նշել, թե ինչպես է նախատեսվում հավաքագրել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը՝
ՄՖԿ հաշվետվությունների հիման վրա
3. Ինչպիսի՞ տվյալներ են օգտագործվում առնչվող ծախսերը բացահայտելու համար՝
Փաստացի ծախսեր X Պատմական ծախսեր□ Նախահաշիվներ□ Կանխատեսումներ□ Այլ (նկարագրել)․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․․
Փաստաթղթավորվել են արդյո՞ք առնչվող ծախսերը , դրանց դասակարգումները և հիմնավորումները՝
U3N□ N2 X
4. Կանխատեսվող կամ նախահաշվային ծախսերի կիրառության պարագայում նկարագրել կիրառված տեխնիկան և բոլոր ենթադրությունները՝
5 Առնչվող ծախսերը սահմանելիս հաշվի են առնվել արդյո՞ք ծախսերի օբյեկտի հետ կապված ուղղակի ծախսերը՝
นอก x กจ
6. Առնչվող ծախսերը սահմանելիս հաշվի են առնվել արդյո՞ք ծախսերի օբյեկտին առնչվող անուղղակի ծախսերը, որոնք ներառված են համապատասխան ծրագրում/միջոցառման մեջ՝
น3∩ x กจ□
7. Առնչվող ծախսերը սահմանելիս հաշվի են առնվել արդյո՞ք ծախսերի օբյեկտին առնչվող անուղղակի ծախսերը, որոնք ներառված չեն համապատասխան ծրագրում/միջոցառման մեջ՝
นอก x กจต
8. Առնչվող ծախսերը սահմանելու և դասակարգելու համար կիրառվել է արդյոք դրա համար սահմանված փաստաթղթային ձևաչափը՝
น3∩□ กจx
Եթե ձևաչափում կատարվել են փոփոխություններ, ապա նշել դրանց բնույթն ու հիմնավորումները՝

# ԾԱԽՍԵՐԻ ՎԵՐԱԳՐՄԱՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Ծախսային		ծ ծախսեր դրամ)	Փոփոխուն ձ դրւ		Ընդամենը (ՀՀ դրամ)	Ծախսերի վերագրման համար	
տարրերը	Ուղղակի	Անուղղակի	Ուղղակի Անուղղակի			կիրառված	
	ծախսեր ծախսեր ծախսեր ծախսեր		ծախսեր		մեթոդաբանությունը		
1	2	3	4	5	6	7	
Ընթացիկ			75 000 000		75 000 000	Ծախսերի ուղղակի վերագրում	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					75 000 000	X	

# Հավելված N 10. Ամփոփ ֆինանսական պահանջներ ՄԺԾԾ ժամանակահատվածի համար

# Աղյուսակ 1. Ծրագրերի և միջոցառումների գծով ամփոփ ֆինանսական պահանջներ 2020-2022 թթ համար

(հազ. դրամ)

Ծրագրային Ծրագրի/միջոց դասիչը առման անվանումը		Գոյություն ունեցող պարտավորությունների գծով հաշվարկված (ճշգրտված) ծախսերը (հազ. դրամ)		Ծախսային խնայողության գծով ամփոփ առաջարկը (հազ. դրամ) (-)		Նոր նախաձեռնություններ (հազ. դրամ) (+)			Միջոցառման գծով ամփոփ ծախսերը (հազ. դրամ)					
Ծրագ իր	Միջոց առում		2020թ	2021p	2022р	2020թ	2021թ	2022р	2020թ	2021 р	202 2p	2020թ	2021 р	2022թ
	Հայեցողական ծախսերին դասվող այլ միջոցառումներ		-	-	1	-	-	-	75 000	-	-	75 000	-	-
		Խորհրդատվա կան ծառայությունն երի տրամադրում ներդրումային քաղաքականու թյան բարելավում և արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորում												

# 

#### 1. ՈԼՈՐՏԸ

Հայաստանում ներդրումային ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական խնդիրներն են՝ ներդրումային միջավայրի բարելավումը, օրենսդրական դաշտի կատարելագործումը և ՀՀ տնտեսության մեջ ներդրումների, այդ թվում՝ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների (այսուհետ՝ ՕՈՒՆ) խթանումը։

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ներդրումային ոլորտում առաջնորդվելու է «բաց դռների» քաղաքականության, ներդրումային գործունեության հետ հարաբերությունների ազատականազման, օտարերկրյա ներդրողների ռեժիմների ազգային նկատմամբ և առավել բարենպաստության ամրագրման, ներդրումների պատշաճ պաշտպանության և միջազգային առաջադեմ պրակտիկայում րնդունված այլ սկզբունքներով։

Որպես խնդիրների լուծման հիմնական գրավական՝ կարևորվում է << մասնավոր հատվածում ներդրումների խրախուսումը։ <ստակ գիտակցելով, որ միայն տեղական մասնավոր հատվածի ջանքերը բավարար չեն՝ Կառավարությունը ակտիվորեն փորձելու է օտարերկրյա ներդրումներ ներգրավել՝ տնտեսական և սոցիալական ոլորտների գերակա նպատակների իրագործման համար՝ միաժամանակ ընդունելով, որ օտարերկրյա ներդրումները կարող են նպաստել տեղական տնտեսության զարգացմանը գիտելիքների և կապիտալի փոխանցման, բարձր հմտություններ պահանջող աշխատատեղերի ստեղծման, միջազգային ներդրողների դիստրիբյուտորական ցանցերի հասանելիության ապահովման միջոցով։

Ուստի համարելով ներդրումային միջավայրի բարելավումը երկրի տնտեսական առաջընթացի հիմնական գերակայություններից մեկը՝ Կառավարությունը հետևողականորեն իրականացնելու է հատուկ քաղաքականության միջոցառումներ, որոնք աջակցելու են բարենպաստ ներդրումային միջավայրի ձևավորմանը՝ օտարերկրյա և տեղական ներդրումների համար լրացուցիչ խթաններ ստեղծելու միջոցով։

Այս համատեքստում խիստ կարևորվում է այն հանգամանքը, որ վերոնշյալ միջոցառումները համահունչ լինեն այլ ոլորտներում իրականացվող քաղաքականությունների հետ, քանզի ներդրումային քաղաքականությունը խիստ զգայուն է և իր վրա կրում է մի շարք ազդեցություններ՝ առևտրային քաղաքականություն, մրցակցություն, հարկային քաղաքականություն, «կանաչ զարգացում»։

Այսպիսով, ներդրումային քաղաքականության բարեփոխումների ուղղությամբ կտարվի նպատակաուղղված և հետևողական աշխատանք՝ ներդրումների իրականացմանը նպաստող գործուն, արդյունավետ և թափանցիկ համակարգի ապահովման, ներդրումների իրավական կարգավորման շրջանակի բարելավման և արդիականացման, ներդրումային

գործունեությանն առնչվող միջազգային լավագույն չափանիշների և փորձի կիրառման ուղղությամբ։

# 2. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆԹԻՐԱԽՆԵՐԸ

Հանրապետության ներդրումային քաղաքականության իիմնական նպատակն է ներդրումային և գործարար բարենպաստ միջավայրի ձևավորումը, կարգավորող միջավայրի թափանցիկության բարձրացումը, եոևոհ մրզակզային առավելությունների բացահայտումը, Հայաստանում իրականացվող ներդրումների ծավայների մեծացումը, շուկայական ենթակառուցվածքի ցարգացումը, որակյալ և բարձր վարձատրվող աշխատատեղերի ստեղծումը, մարդկային կապիտայի զարգացումը և այդ բոլորի հիման վրա՝ տնտեսական կալուն աճի և բնակչության բարեկեցության ինչը համահունչ է Հայաստանի Հանրապետության ապահովումը, 2014-2025pp. հեռանկարային զարգացման ռազմավարական ծրագրի գերակայություններին, ՀՀ կառավարության՝ 8 փետրվարի 2019 թվականի N 65–Ա ծրագրի 5.6. կետին, ՀՀ 6 սեպտեմբերի 2018 թվականի N 1030 - L 2018-2022թթ. կառավարության՝ գործունեության միջոցառումների ծրագրի 230 կետին և ՀՀ կառավարության 2015 թ. հոկտեմբերի 8-ի նիստի N 45 արձանագրային որոշմամբ հավանության արժանացած ՀՀ ներդրումային քաղաքականության հայեզակարգին։

Ծրագրի իրականացման արդյունքում նախատեսվում է ծրագրի ավարտին ավելացնել օտարերկրյա ուղղակի ներդրումներ/ՀՆԱ հարաբերակցությունը՝ 0.4 տոկոսային կետով (2018թթ. ՕՈՒՆ/ՀՆԱ միջին ցուցանիշը կազմել է 2.1%, 2019 թվականի համար ցուցանիշը կանխատեսվում է 2.3%, իսկ 2020 թվականին՝ ծրագրի ավարտին, նախատեսվում է այն հասցնել 2.5%-ի)։

#### 3. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

**Խորհրդատավական ծառալությունների տրամադրման ծրագիրը նախատեսվում է** իրականացնել գործողություններ, որոնք, նպատակ ունենալով նպաստել Ներդրումային քաղաքականության բարելավմանն ու արտահանման համար բարենպաստ միջավայրի ձևավորմանը, իրենց մեջ ներառում են մի շարք ուղղություններ, մասնավորապես՝ ուղղված իրականացվելու են՝ ներդրումներին առնչվող իրավական ակտերի Կառավարության մոնիտորինգի և գնահատման կարողությունների զարգագում, օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների բարեփոխումների արդյուն<u></u>քների հաղորդակցում և տարածում, օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների ուսումնասիրություն թիրախավորված ոլորտներում, համապատասխան գերատեսչությունների հետ պիլոտային ոլորտներում/ ենթաոլորտներում ներդրումային միջավայրի խոչրնդոտների բացահայտում և դրանց համար առաջարկությունների մշակում, ներդրումային լուծման խթանների տնտեսական դիվանագիտության դասրնթացների կատարելագործում, մշակում և իրականացում, Doing Business բարեփոխումների հուշագրի և զեկույցում ընդգրկված առաջնահերթ ոլորտների գործողությունների ծրագրի մշակում և իրականացման

աջակցություն, խորհրդատվություն Doing Business աշխատանքային խմբին։ Նախատեսվում է նաև ընտրել արտահանման պոտենցիալ ունեցող մի քանի արտադրանքներ և իրականացվել վերջիններիս վերլուծություն՝ բացահայտելու այդ արտադրանքների արտադրության (ներդրումներ ներգրավել այդ ուղղությամբ) և արտահանման հնարավորությունները։

# 4. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

Ոլորտային քաղաքականության թիրախների ապահովման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել խորհրդատվական ծառայությունների տրամադրման ծրագիրը, որի ընդհանուր բյուջեն կազմում է 1,725,000 (մեկ միլիոն յոթ հարյուր քսանհինգ հազար) ԱՄՆ դոլար։ ՄՖԿ կողմից ֆինանսավորում է ծրագրի ընդհանուր բյուջեի մինչև 90%-ը՝ 1,350,000 (մեկ միլիոն երեք հարյուր հիսուն հազար) ԱՄՆ դոլարը, իսկ ՀՀ կառավարությունն իրականացնում է 150,000 (հարյուր հիսուն հազար) ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամի չափով գումարային աջակցություն և 225,000 (երկու հարյուր քսանհինգ հազար) ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամի չափով բնաիրային աջակցություն։